

LO SANTÍSSIM MISTERI

CARTA

QUE ESCRIU

AL CLERO Y FIELS DELS ARXIPRESTATS

DE

SANT JOAN DE LES ABADESSES Y DE RIPOLL

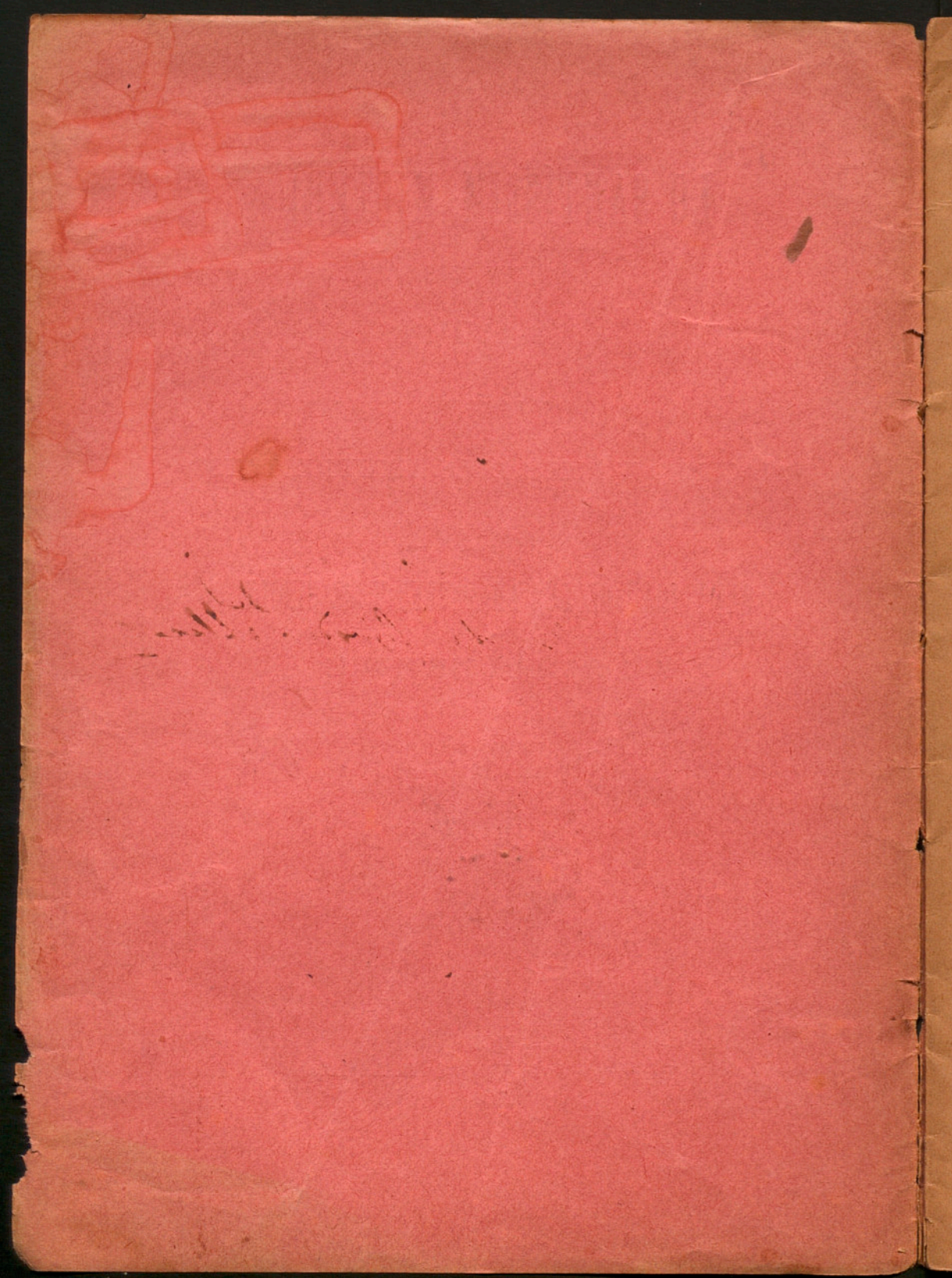
LO BISBE DE VICH

VICH

Imprempta de la Viuda de R. Anglada

1900

LO SANTÍSSIM MISTERI

CARTA

QUE ESCRIU

AL CLERO Y FIELS DELS ARXIPRESTATS

DE

SANT JOAN DE LES ABADESSES Y DE RIPOLL

LO BISBE DE VICH

BIBLIOTECA LAMBERT MATA

VICH

Imprempta de la Viuda de R. Anglada

1900

NOS LO BISBE DE VICH

AL CLERO Y FIELS

dels Arxiprestats de Sant Joan de les Abadesses y de Ripoll

Mysterium fidei.

Misteri de la fè.

(EX SACRA LITURGIA.)

EN exes valls pirenyques, plenes de portentos de la naturalesa, manantials dels rius que regan la nostra terra, en les montanyes que fan de capsalera al Principat de Catalunya d'una arquitectura sublim, més gran que les més admirables catedrals que'l geni del home ha bastit en honor de son Criador, abundan també los portentos de la gracia, y com caudalosos y cristallins rius d'allà baxáren pera regar la nostra cristiana terra, com aygues de virtut sobrenatural, devocions seculars que emanen de prodigis y misteris.

Molt jove encara, avans de la nostra ordenació sacerdotal, al costat d'un Prelat ausetá, al qual la Providencia, després de molts anys, nos destiná á succehir, contemplárem lo gran misteri, que'ns tragué fora de Nos meteix

transportantnos á la regi6 de lo sobrenatural y divi, lo gran misteri, dihem, que vosaltres, carissims germans y fills, anomenau ab molta propietat lo Santissim Misteri de Sant Joan de les Abadesses.

De les grans fetes humanes, de les admirables intervencions divines en la historia del mon, ha volgut la Providencia divina que'ns quedassen monuments perennes pera la llarga recordansa de les vinentes generacions; axi la Humanitat, axi los pobles se unexen en esperit ab sos antecessors y conservan aquella admirable unitat de vida, la perennitat d'esperit, que alsa y dignifica lo llinatge humá sobre dels altres animals que viuen sobre la terra, donantli una excelencia parecuda á la naturalesa angélica, y fent als h6mens capaços de constituhir lo regne de Deu sobre la terra y fins d'esser la eterna ciutat de Deu presidida per son Unigénit Fill Jesucrist Senyor nostre, lo adorable Redemptor del llinatge humá.

Tota verdadera tradició es respectable, però les tradicions que's lligan ab la nostra creencia, los fets admirables de la Religió que'ns recordan la religió dels nostres pares, la seua vida espiritual, l'esfors de son valor pera conservar la fé, l'heroisme de la seua pietat, son esperit de sacrifici, sa fidelitat á la doctrina verdadera que'l Fill de Deu portá al mon pera ferne la doctrina de la universal Humanitat, lligant aquesta com á un fonament inmovible ab la eterna paraula divina, ab lo Verb de Deu, pera donarli la soliditat y la fixesa en les divagacions de nostres flachs enteniments, aquestes tradicions, aquestes monumentals expressions de la pietat paterna y de la bondat divina han sigut sempre y sempre serán, mentres los pobles tingan alguna estima de sí metexos, lo més preci6s tresor, l'imán dels seus esperits, lo consol del seu cor y la alegria de la seua vida.

Un dia passavam per la antiga ciutat de Daroca, en lo regne d'Arag6, y desitjant veure lo portentó eucarístich que en aquella antiga y grandiosa Colegiata s'hi venera, molt semblant al Santissim Misteri de Sant Joan de les

Abadesses, demanárem, com foraster, á un home jove encara, del poble, que'ns acompanyás, y parlant nos digué: los sants Corporals son la joya y'l consol de Daroca. Y per la boca d'aquest home senzill y discret parlá tot lo poble, y parlan tots los pobles cristians qui no tenen atrofiat lo cor pel materialisme de la vida ó desvirtuat l'entement per les vanitats y mentides que's derivan d'aquella ciencia que infla y que no edifica; sinó que al revés, aniquila y mata.

Lo Santíssim Misteri, caríssims germans y fills, es un monument de la nostra vida popular, de la vida espiritual del nostre poble, que assenyala una victoria d'ordre moral, molt més significativa y de conseqüencies que no pas les victories béliques, porque'ls pobles viuhem per l'esperit; y la vida perdurable, la que les unes generacions trameten á les altres, es la del esperit; y per axó lo més permanent es la fé, de manera que'ls vostres passats menjavan, vestían, parlavan, treballavan, d'una manera distinta de vosaltres; però com vosaltres veneravan lo Santíssim Misteri, y d'aquell viril d'or y pedres precioses ahont está guardada la Sagrada y miraculosa Forma sacramental exían influencias dolcíssimes y dels seus cors sentiments amorosos, lo meteix que ara, als derrers dies del sigle XIX passa ab vosaltres; per lo qual Nos desitjant que'ls nostres creyents pobles fassan un acte públich de fé los havem convocat al peu del Santíssim Misteri, portentós prodigi que es com lo compendi y summa de totes les veritats de la Religió, de tots los dogmes del cristianisme, del culto y tribut d'adoració que tot l'univers dedica al Pare celestial, al Etern Criador de totes les coses, y volem sellar la vida religiosa del sigle que s'acaba ab un acte de pública adoració al gran sacrament cristiá, com una reparació de les blasfèmies, dels odis, de les persecucions, de la indiferencia que'l sigle que s'acaba, ab tot y ser cristiá, ha comés contra aquell Deu d'amor, qui ab los braços estesos dalt de la Creu crida á tot lo llinatge dels hòmens pera estrényels sobre son Cor com á fills caríssims, ence-

nent lo nostre esperit ab lo foch de sa immensa caritat.

Aquest Santíssim Misteri de Sant Joan de les Abadesses es lo gran misteri de la fé cristiana. La Fé de sí metexa es un gran misteri; però lo gran misteri de la Religió cristiana, del culto catòlich, es lo Santíssim Sagrament de la Eucaristia. Per axó la Sagrada Liturgia lo anomena *mysterium fidei*, per axó Jesucrist lo instituí á la nit, á la débil claror de les llánties que illuminavan la taula ahont celebrá lo sopar de despedida de sos dexeblés l'admirable Redemptor dels hòmens, lo dia avans que morís crucificat. La fé es sempre misteriosa perque vé de Deu y la sublimitat divina es superior als nostres flachs enteniments. Deu habita en les altures entre núvols y boyres (1); quan passa pel mon, diu un antich profeta, alsa una immensa broma com si fos la polsaguera dels seus peus; per axó en totes les obres divines hi há misteri; per axó quan los hòmens separats de Jesucrist volen cercar los camins de la vida se perdan perque la boyra del misteri, com la columna de núvol que guiava pel desert al poble de Israel, es com un guia que ab seguretat acompanya; però quan desapareix la boyra del misteri que ilumina lo Sol de Justicia, Jesús Senyor nostre, queda solament una immensa foscor. Los núvols, la boyra de que'ls antichs profetes y fins l'art cristiá, inspirat en la Sagrada Liturgia, voltan lo trono del Altíssim, es com la columna de núvols que guiava al poble d'Israel (2), lluminosa, donant direcció; es lo que'ls doctors mistichs, desde l'Areopagita fins á Sant Joan de la Creu, anomenan un raig de tenebre; es la unió de dues coses que entre sí se contradiuen, la fosca y la llum, però que en mans del Omnipotent podan juntarse; com devegades en l'ordre natural en un cel obscuríssim hi veyem resplandir una llum que la metexa foscor fa més admirable.

La Santa Eucaristia es un misteri, però es un misteri lluminós. Acostause á Ell y quedareu illuminats, diu la

(1) Psalm. 96, 2.

(2) Exod. 14, 24.

eterna Sabiduria (1), y nosaltres, y tot lo poble cristiá, s'acosta al Santíssim Sagrament pera quedar illuminats; quan la foscor del mon, quan les tenebres de l'esperit, quan la negror del nostre cor nos dexan de manera que anem á les palpentos y ab l'esma perduda, aleshores acudim á Jesús en lo Santíssim Sagrament, á Deu en son tron de núvols; y lo que no veyem á la claror del carrer veyem en la obscuritat del temple, als peus del sagrari, en la intimitat de l'esperit que s'uneix ab Deu per medi de la Sagrada Comunió.

A Lourdes hi ha hagut cegos qui han recuperat la vista al rebre la benedició ab la Hostia consagrada; desde que existeix la Iglesia sobre la terra la Santa Eucaristía ha iluminat molts esperits; la Hostia consagrada está en mitx de la Iglesia, com lo Sol que la illumina; y per axó lo gran artista cristiá en les aules vaticanes pintá la Custodia del Cos de Jesucrist en mitx dels sabis, dels hòmens ilustres, dels qui han iluminat á la Humanitat, perque'l Verb de Deu, contingut dessota de les sagrades especies per virtut de la omnipotencia de la paraula creadora, es lo que illumina les ánimes humanes.

Pera solucionar dificultats, pera sortir de duptes, pera encertar la resolució, los hòmens piadosos practican la sagrada Comunió; Sant Ignasi de Loyola, conta la seua historia, que quan al organisar la Companyía de Jesús havia de resoldre algun punt obscur y necessitava llum celebrava moltes misses ab aquest objecte, y aleshores veyia lo que cercava, trobava la claretat, veyia lo camí que devia seguir.

La Fé, vos deyam caríssims germans y fills, es sempre un gran misteri. Lo gran Sant Pau, qui fou alsat fins al tercer cel y allí vegé coses que la llengua humana no pot expressar perque no son coses humanes, Sant Pau qui es com un gran illuminador de les ánimes cristianes, confessa lo misteri del naxement de la fé en lo nostre esperit; l'ho-

(1) Psalm. 37, 6.

me la reb de Deu. Per axó quan Sant Pere declará la divinitat de Jesucrist, lo qual li valgué esser escullit per Príncep dels apóstols y pedra fonamental de la Iglesia cristiana, lo celestial Mestre li digué (1): «Axó no t'ho ha revelat ni la carn, ni la sang, sinó mon Pare qui está en lo cel.» Però per misteriosa que sia la fé, sempre es evident que sortint de Deu qui més s'acosta á Deu més ne participará; y que residint la divinitat en la Santa Eucaristia, aquesta es un vehicol de la fé, transporta auments de ella á les ánimes, y quan les ánimes quedan separades d'aquest foc de llum la fé se vá extingint en elles.

Los metexos protestants ne son d'axó una evidentíssima proba. Ells, en mala hora separats de la Santa Iglesia catòlica, desamparats del Sagrament augustíssim, han quedat com si se'ls hagués post lo sol; la fé cristiana, ja no solament la fé cristiana, sinó tota creencia sobrenatural, ha mimvat terriblement entre ells; y seguint no certament lo camí que ensenya la ciencia cristiana, però sí los indicis de la experiencia que mostra evidentment com la fé se fortifica ab la Eucaristia, pot-ser moguts en son interior per l'instint de l'Esperit Sant que misteriosament vol tornarlos á la unitat de la familia establerta per Jesucrist y fundada pels apóstols; los protestants, dihem, en aquests últims temps han introduhit en son culto, fret y moribundo, lo culto de la Eucaristia com medi restaurador de la pietat cristiana. Qui no menja d'aquest Pa morirá espiritualment per sempre, per axó es anomenat Pa de vida eterna; la nostra existencia sobrenatural s'ha de alimentar de misteris, y no hi há res que alimente tant l'esperit com son los misteris. La noble vida de l'ànima s'esvaheix quan l'home prescindeix dels misteris. Los grans caràcters, los héroes, los sants, los hòmens prodigiosos qui s'ha elevat més que'ls altres, los edificadors de les nacions, los qui s'han sacrificat per son próxim, tots ells s'han alimentat de misteris. No hi há res més subsistent, més substanciós, més delecta-

(1) Matth. 16, 17.

ble que'ls misteris. Los qui no s'alimentan de misteris sempre están afamats, son superficials, inconsistents y variables; no solament no poden portar als altres sinó que ni's poden portar á sí metexos.

Lo Santíssim Misteri de Sant Joan de les Abadesses ha sigut com un licor celestial pera los habitants d'exes valls pirenyques. Los nostres antecessors, les generacions que'ns han precedit, ab son heroisme, ab sa vida de sacrifici, en les dificultats materials del temps antich que no gaudia de les facilitats que dona lo present avenç del temps, en les crisis que tot sovint té la societat humana, en tots los conflictes, han acudit al Santíssim Misteri y son esperit, fortificat en lo gran misteri de la fé, ha vensut tots los obstacles y ha adquirit un tremp de resistencia.

Los misteris se donan la má los uns als altres y forman una immensa cadena per medi de la qual arribam á Deu; sens lo misteri es impossible arribar á Deu, qui habita en unes altures inaccessibles á la flaqueza humana. Per axó nosaltres tributam un obsequi de gratitut á Jesús Redemptor nostre perque'ns ha fet accessibles los grans misteris; per axó aquesta Diócessis ausetana deu especial agrahiment al amorosíssim Fill de la Verge María qui volgué dexar en Ella, en Sant Joan de les Abadesses, un memorial insigne de la Sagrada Eucaristia, un testimoni perenne del gran misteri de la Fé Católica. La heretgia volia introduhirse en aquestes terres y s'apoderava de molts pobles y amenassava la civilisació cristiana, però lo diví Capitá dels exércits del Senyor edificá en la vall del Ter una fortalesa, y ab un prodigi manifest de sa grandesa volgué que la frágil Hostia, sa residencia augusta, aguantás l'acció disolvent dels sigles y recordás á les vinents generacions, ab la incorruptibilitat de les especies sacramentals, la incorruptibilitat de la Fé Católica, que es sempre la paraula de Deu pura, lluminosa y augusta tal com surt de la boca del Pare celestial.

Perque lo Santíssim Misteri es lo gran misteri de la fé, que enclou, significa y compendia tots los misteris de la

Santa Fé Católica y fins lo misteri del nostre esperit, de l'esperit del nostre poble, del principi unificador de la nostra vida social. La Eucaristia es lo centre, la substancia, la essencia del culto católich, es la vida de la Humanitat cristiana, es lo foc que difundeix la calor espiritual á tots los membres del Cos místich de Jesucrist; y es la vida social é individual, perque no solament santifica als hòmens en particular, no solament los uneix ab Deu sinó que també los uneix los uns als altres, pera fer de tots los hòmens com una sola massa, un sol cos, una sola persona, com dels diferents grans de blat y dels diferents grans de rahim, diuhen los Sants Pares de la Iglesia, se'n fa un sol pa y un sol vi, lo pa y lo vi que divinissats pe'l Sacrament quedan convertits en lo Cos y la Sang de Cristo. En lo Santíssim Misteri s'hi compendia tota la vida cristiana, lo gran principi práctic de la nostra creencia, la unió inefable ab Deu y la unió dels hòmens entre sí, l'amor á Deu y l'amor al próxim. Y l'amor al próxim, la unió ab los nostres germans los demés hòmens, es tant essencial en aquest misteri, que qui está desunit ab sos germans no pot tocarlo sens incórrer en sacrilegi, y avans d'abraçar internament á Jesucrist en la Sagrada Hostia, avans de combregar, ha d'abraçar á sos germans, que en significació d'axó, y pera pública ensenyansa del poble, en les misses solemnes lo sacerdot celebrant no combrega sinó després d'haver abraçat als seus assistents.

Lo Santíssim Misteri es la vida, es la força, es la calor del nostre esperit perque en ell hi resideix Jesucrist Senyor nostre y Fill de Deu; y Jesucrist es lo tot de la Humanitat, perque es lo llaç que'ns lliga ab Deu, que'ns uneix ab l'Omnipotent, y com en Jesucrist s'hi comprenen tots los misteris de la Divinitat y de la Humanitat, y forman aquell gran misteri abscondit, com ensenya Sant Pau, (1) á tots los antichs sigles en la seua sola y Santíssima Persona, per axó nosaltres ab amorós deliri hem de

(1) Colos, 1, 26.

tenir les mans suplicants sempre alsades envers lo Santíssim Misteri, los nostres ulls fixos en lo Invisible etern que per amor nostre se feu visible y palpable, y lo nostre cor unit ab son adorable Cor que deuria esser lo cor de tota la Humanitat.

En lo Santíssim Misteri consideremhi, caríssims germans y fills, á tota la gloria celestial, perque hi resideix la metexa Trinitat Beatíssima, puix allí ahont hi há lo Fill hi há lo Pare y l'Esperit Sant; per axó los vostres passats, y vosaltres piament seguiu la metexa devota práctica, quan l'adorable viril d'or y de pedres precioses contenint lo celestial tresor de les especies sacramentals incorruptes, es posat com insigne diadema en lo cap de la Venerable Imatge de Jesucrist, les vostres families, los vostres pobles acudan alternativament ab les llums á les mans y l'amor en lo cor á postrarse y adorar l'insigne misteri, com en lo cel totes les angéliques gerarquies se postran y adoran á la Trinitat Beatíssima en son trono de gloria. Y aleshores lo camaril de Sant Joan de les Abadeses, la capella del Santíssim Misteri, es com una imatge y figura del immens temple de la Gloria, en una y altra banda hi resplandeix una metexa llum é hi escalfa una metexa calor: la veritat y l'amor divines, aquí son com la punta d'alba del gran dia de la eternitat y de la immensa perfecció de la Gloria; en la capella comensa lo que's perfecciona y completa en lo temple celestial.

Certament que Jesús está en lo Santíssim Misteri en actitud de Victima, de expiació y de súplica. Però la gloria comensa pel sacrifici, lo sacrifici es la llevar de la gloria; com del grá de blat que queda mort y consumit sota terra ne ix la elegant espiga que sosté la vida humana. Tota la vida, tota la gloria, tota la excelencia de la Humanitat, tingué son comensament en lo Calvari; allí comensá la nova Humanitat; allí se proclamá la Lley de justicia y misericordia ab que devían regirse en endevant los hòmens, allí quedá reconciliada la nostra naturalesa pecadora ab la santíssima naturalesa divina, y volguent Jesucrist

que son sacrifici quedás permanent, immutable entre'ls hòmens, fundá lo Santíssim Misteri de la Eucaristia; y desitjant que en lo nostre poble hi quedás d'una manera maravellosa que fes més evident los prodigis del Senyor, en Sant Joan de les Abadesses hi ha dexas un monument de gloria envers lo Santíssim Sagrament.

En lloch podeu tractar més oportunament ab Jesús Redemptor, caríssims germans y fills, que en lo Santíssim Misteri. Tot contribuheix allí á alzar lo nostre esperit. La presencia real de Jesucrist mantinguda maravellosament en les Formes incorruptes, lo Pas venerable d'antiga y devota escultura que representa á les sagrades Persones que intervengueren en lo Calvari; lo recort d'una época, quan se erigi lo Pas, de grans turbulencies y heretgies que passaren y'l temps se les endugué riu avall fins al mar del oblit, restant sempre ferma la Santa Fé catòlica, la devoció afectuosíssima y tradicional que passa d'una generació á una altra generació y que professa al Santíssim Misteri lo nostre poble; tot allí ajuda á l'esperit, tot contribuheix á la práctica del gran principi cristiá, fonamental de la nostra Religió, al amor de Deu y al amor dels hòmens, á l'amor del cel y de la terra. La terra, diuhen en son llenguatge simbólich les Sagrades Escripures, es l'escambell ahont posa sos peus nostre Senyor Deu; nosaltres besám ab ósculs dolcíssims y amorosos, com la piadosa Magdalena, los peus del Senyor y amam lo lloch ahont reposan; per axó reßsona en nostres ohidos la paraula del Senyor á Moysés (1) quan se li aparegué en la montanya de Horeb y li digué: «descálsat, perque la terra que trepitjas es santa.» Axí nosaltres havem d'entrar ab temor y reverencia en la capella del Santíssim Misteri, ahont Deu ha volgut fer manifestació de son amor á nostre poble, ahont Jesucrist ha volgut demostrar y practicar aquelles seues paraules de que ses delicies consistexen en habitar entre'ls fills dels hòmens. (2).

(1) Exod. c. III.

(2) Prov. 8, 31.

Jesús ha volgut residir sacramentalment en tots los pobles catòlics de la terra per insignificants que sian, y compleix aquella seua paraula: (1) «Jo estaré ab vosaltres fins á la consumació dels sigles.» Mentres hi haurá mon hi haurá en ell lo Santíssim Sacrament, perque sens Ell la Iglesia perdria la calor espiritual y sens calor no hi há vida. Però encara que la bondat immensa de nostre divi Redemptor ha volgut residir perpétuament entre'ls hòmens y en tots los llochs ahont hi há temples catòlics; per una inefable y misteriosa mostra d'especial amor ha volgut en alguns punts de la cristiandat, á Espanya, á França, á Alemanyia, etc., fer ostentació de son poder y autoritat sobre de la materia, en l'august misteri: Jesucrist en sa vida ordinaria, lo meteix quan en sa vida temporal habitava en lo mon com ara que hi está sacramentalment, no demostra sa potencia soberana; però quan li plau, quan vol despertar lo cor adormit dels hòmens y alsar son esperit per les regions de lo divi y sobrenatural, axí com caminava sobre de les ones del mar y amenassava y feya parar los vents de la tempestat, en l'august Sacrament en algunes iglesies privilegiades, Ell sab per qué, deté la fragilitat de la materia y conserva incorrupte la especie del pa, que per sa naturalesa ab gran facilitat y prestesa queda corromput.

Una d'aquestes iglesies privilegiades ets tú, oh veneranda antigua Colegiata de Sant Joan de les Abadesses, que representes un dels més vells monuments de la Fé catòlica del nostre pays en la época de la Reconquista, juntament ab ta vehina y germana Ripoll, tant germanes que en la vostra infancia teniau lo meteix nom per apellido; tú, oh veneranda Iglesia, guardas lo tresor del cel y de la terra, la joya de la gent pirenyca, l'insigne y marvellós monument de la fidelitat del nostre poble á la Santa Fé catòlica, de adhesió á la eterna doctrina de salvació destinada á ser la doctrina de tots los pobles de la terra.

(1) Matth, 28, 20.

Ab aquest motiu, estimats germans y caríssims fills, ara á la fi d'un sigle que s'acaba y al comensament d'un altre que s'acosta, vos exhortam vivament á esser dócils á la doctrina de Jesucrist y agrahits y amants de la seua Sagrada Persona. Ell es la única porta pera entrar en lo regne del cel, y fora de Ell no hi há salvació; Ell es l'únic Mestre verdader dels hòmens, l'únic consol del humá llinatge, lo sol metge en les malalties de la ánima. Qui'l troba á Ell troba la vida eterna. Cerquemlo, donchs, en lo Santíssim Misteri que Ell com á prenda d'amor nos dexá haventlo instituhit en memoria de sa generosa Redempció.

Acostemnos ab confiansa á Jesús Redemptor en lo Santíssim Misteri y com los apóstols en lo Evangeli (1) diguemli: Senyor, aumentaunos la fé.

La gran necessitat humana es la fé. Sens ella es impossible agradar á Deu, de ella viu lo just, y per axó los hòmens infiels á Jesucrist, conexent lo buyt mortal que dexa en la naturalesa humana la carencia de la fé divina, inventan fantasmes y apariencies pera satisfer la fam d'esperit de la naturalesa humana. Los nostres passats, vos deyam caríssims germans y fills, s'alimentavan de misteris y per axó eran forts; y tots los grans hòmens s'han alimentat de misteris. Qui no s'alimenta d'ells, qui's contenta de viure ab les menuderies mundanes se queda sempre raquitich; la substancia de la terra es suficient pera fer viure les plantes y les besties, però pera fer viure á l'home d'una manera digna de son esperit necessita la Substancia divina, y en lo Santíssim Misteri junt ab la carn y la sang de Jesús Redemptor hi há la plenitut de la Substancia divina.

Alimentem lo nostre esperit ab la Substancia del Santíssim Misteri y viurem de la seua propia vida; y com l'esperit es més fort, més durader, y més intens que la materia, més que les roques y les montanyes, l'esperit del

(1) Luc, 17, 5.

nòstre poble serà més resistent que'l Pirineu, durará més que les grans masses granítiques, perque la fé fa immortals les nacions.

Y com lo misteri de la Fé es lo principi y'l medi que'ns ha de conduhir al Misteri de la Gloria, ahont, cayent tots los vels que ara nos tapan les coses divines perque'ls nostres flachs ulls quedarian cegos del immens resplandor, contemplarém la metexa Veritat, font de vida eterna, participarém de la felicitat infinita. Y com una proba d'aquest desitx envers vosaltres vos donam la nostra pastoral Benedicció en lo nom del † Pare † del Fill y † de l'Esperit Sant. Amen.

Vich, festa de la Nativitat de Nostra Senyora la Verge Maria de l'any 1900.

† JOSEPH BISBE DE VICH.

Per manament de S. S. Ilma. lo Bisbe, mon Senyor,

Llic. Joseph Dachs, Pvre.,

Secretari.

